



DOMSTOL ADMINISTRASJONEN

JUSTISDEPARTEMENTET	
04 SEPT 2009	
SAKS NR.:	200903106
AVDELING/BEH:	LOV/ES/VIL
DOK. NR. 40	ARKIVKODE:

Justisdepartementets Lovavdeling
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref
200903106 ES VIL/HAJ/bj

Vår ref.
200900430-4

Saksbehandler
Hilde Enger
73 56 70 51

Dato
01.09.2009

Høring - endringer i reglene om begrunnelse av beslutninger om å nekte anker fremmet

Vi viser til departementets brev med høringsnotat av 13. mai 2009 med forslag om endringer i reglene om begrunnelse av beslutninger om å nekte anker fremmet.

Domstoladministrasjonen har fått utsatt høringsfrist til utgangen av august.

I det følgende gis enkelte merknader til forslagene i høringsbrevet, særlig med henblikk på økonomiske og/eller administrative konsekvenser for domstolene.

Forslag til endringer i straffeprosessloven

Det er foreslått lovfestet at lagmannsrettens ankenektelser til siktedes ugunst etter straffeprosessloven § 321 annet ledd skal være begrunnet. Det samme gjelder lagmannsrettens ankenektelser til siktedes ugunst etter straffeprosessloven § 321 første ledd når særlige grunner tilsier det. Lovforslaget er i tråd med Høyesteretts storkammeravgjørelse 19. desember 2008, og støttes av Domstoladministrasjonen.

Når det gjelder spørsmålet om begrunnelseskrav til beslutninger som avslår en beslutning om omgjøringer etter straffeprosessloven § 321 fjerde ledd annet punktum, er vi i tvil om dette er nødvendig. Vi er kjent med høringsuttalelsene fra Høyesterett, Agder lagmannsrett og Borgarting lagmannsrett, og vil vise til disse under dette spørsmålet.

Den foreslåtte endringen i straffeprosessloven § 323 første ledd som innebærer at anke fra siktede eller fra påtalemyndigheten til gunst for siktede over en domfellelse i lagmannsretten som gjelder forhold siktede ble frifunnet for i tingretten, bare kan nektes fremmet til behandling i Høyesterett dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem, er i tråd med den praksis Høyesteretts ankeutvalg allerede fører. Det samme gjelder forslaget om at beslutninger i slike tilfeller skal begrunnes. Forslagene tiltres av Domstoladministrasjonen.

Departementet foreslår at ovennevnte regel også skal gjelde for "seksårssakene". Dette er Domstoladministrasjonen enig i. Departementet har likevel bedt om høringsinstansenes syn

på om personer som er domfelt i lagmannsretten i ”seksårssaker”, men som ble frifunnet i tingretten, bør ha et ubetinget krav på å få sin anke fremmet til behandling i Høyesterett. Det er det etter vårt syn ikke grunn til. Vi viser også her til uttalelsene fra Høyesterett og Agder lagmannsrett, som peker på at Høyesteretts rolle som landets øverste domstol primært er rettsavklaring og rettsutvikling. En regel om ubetinget krav på å få sin anke fremmet til behandling i Høyesterett under de forutsetninger som nevnt, vil medføre at Høyesterett blir belastet med konkrete straffesaker uten prinsipiell betydning.

Beslutninger om å nekte anke fremmet i sivile saker

Som beskrevet i høringsnotatet, skal Høyesterett i storkammer behandle spørsmålet om krav til begrunnelse når lagmannsretten nekter anker fremmet i sivile saker etter tvisteloven § 29-23 annet ledd den 1. september 2009.

Hvis Høyesterett konstaterer at det gjelder en begrunnelsesplikt, bør lovteksten gjenspeile dette på samme måte som for tilsvarende saker etter straffeprosessloven § 321 annet ledd.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Som lagt til grunn i høringsnotatet, medfører ikke endringene i straffeprosessloven §§ 321 og 323 noen realitetsendring. De økonomiske og administrative konsekvenser av de foreslåtte endringene har allerede inntrådt, og endres ikke ved at rettsstilstanden lovfestes. Domstoladministrasjonen har tidligere gitt uttalelse til konsekvensene av kravet om å begrunne beslutninger om å nekte anker fremmet i straffesakene, herunder at det forventes at flere anker henvises til ankeforhandling. Det vises til disse. Vi konstaterer at domstolene er tildelt midler som følge av merbelastningen for lagmannsrettene, og vi forventer tildeling med helårsvirkning fra 2010.

De økonomiske og administrative konsekvensene av en eventuell regel om plikt til å begrunne beslutninger om ikke å omgjøre beslutninger om å nekte anker fremmet i straffesaker, er i liten grad målbare ut fra tilgjengelige tall. Domstoladministrasjonen legger til grunn, slik Agder lagmannsrett har gjort i sin uttalelse, at en slik regel ikke vil medføre noe merarbeid av stort omfang for lagmannsrettene. Det vises særlig til at antallet omgjøringsbegjæringer antas å gå ned, og at lagmannsretten i kurante tilfeller forutsettes å kunne henvise til sin tidligere, begrunnede beslutning.

Departementet har videre bedt om innspill om de mulige økonomiske og administrative konsekvenser av å innføre krav til begrunnelse av lagmannsrettens beslutninger om å nekte anker fremmet i sivile saker. Agder lagmannsrett, Borgarting lagmannsrett og Frostating lagmannsrett har avgitt egne uttalelser til departementet der det fremgår at innføring av plikt til begrunnelse i disse sakene ikke vil ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. Eidsivating lagmannsrett og Hålogaland lagmannsrett har overfor Domstoladministrasjonen gitt uttrykk for at man slutter seg til Agder lagmannsretts uttalelse. Vi henviser til lagmannsrettens uttalelser.

Med hilsen

Willy Nasset
avdelingsdirektør

Hilde Enger
seniorrådgiver

(Sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Domstoladministrasjonen og har derfor ingen signatur.